

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-779

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Snell, Karoliina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yliopistokoulutus palvelemissa tiedettä, massoja ja markkinoita: tutkielma koulutuksen ja tutkimuksen välisen suhteen heikkenemisestä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-11-15	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 105 s. + liitteet 5 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa kuvataan suomalaisten yliopistojen muuttuvaa tehtäväkenttää ja niille asetettuja ristiriitaisia tavoitteita sekä selvitetään, miten kolme pääkaupunkiseudun yliopistoa ja kolme erilaista laitousyksikköä toiminnallaan vastaavat muutoksiin. Erityispaino tutkimuksessa on yliopistojen perustutkintokoulutuksessa sekä koulutuksen ja tutkimuksen haurastuvassa suhteessa.</p> <p>Kuva yliopistoista ja niiden tehtävistä on muuntunut viime vuosisadan aikana eliitin tieteenharrastuksesta ja sivistyksestä ensin koko kansakunnan ja sen tasa-arvoisen hyvinvoinnin, ja sitten kaupallisen kilpailukyyn ja talouselämän palveluun. Mutta yliopistot ovat yhä ensisijaisesti korkeinta opetusta ja tieteellistä tutkimusta harjoittavia instituutioita, joiden on tarkoitus palvella niin tieteen, massojen kuin markkinoidenkin tarpeita. Korkeimman koulutuksen suhde tieteeseen ja tutkimukseen erottaa yliopistot muista koulutusinstituutioista. Kuitenkin yliopistojen tavoitteisiin ja toimintaan lukeutuu nykyään yhä enemmän erilaisia ja välillä keskenään ristiriitaisia toimintamuotoja, jotka monimutkaistavat koulutuksen ja tutkimuksen välistä suhdetta. Myös uudet koulutusmuodot, kuten ammattikorkeakoulut ja täydennyskoulutus, muuttavat korkeimman koulutuksen suhdetta tutkimukseen.</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan yliopistopolitiikan linjauksia silmälläpitäen koulutuksen ja tutkimuksen välistä suhdetta sekä analysoidaan tarkemmin kolmea pääkaupunkiseudun yliopistoissa olevaa laitousyksikköä: Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian laitosta, Helsingin kauppakorkeakoulun organisaatiot ja johtaminen -ainetta sekä Teknillisen korkeakoulun työpsykologian ja johtamisen laboratoriota.</p> <p>Tutkimusaineisto koostuu opetusministeriön ja muiden virrallisten tahojen strategioista ja ohjelmista sekä laitousyksiköissä tehdyistä 31:stä teemahaastattelusta.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten kolme hyvin erilaisessa yliopistossa olevaa laitousyksikköä toimivat ympäristössä, jossa niille asetetaan ristiriitaisia ja monimuotoisia tavoitteita ja miten ne heijastuvat koulutuksen ja tutkimuksen väliseen suhteeseen. Lähtökohtana analyysissa on neljä erilaista tapaa tulkita koulutuksen ja tutkimuksen välistä yhteyttä: opettajat opettavat sitä, mitä tutkivat; tutkimusmetodien opetus; tieteellisen ajattelutavan opettaminen ja yliopistoa uusintava yhteys. Tutkimuksen tulokset osoittavat, että koulutuksen käytännölläheisyys ja tutkimuksen kaupallistaminen heikentävät koulutuksen ja tutkimuksen välistä suhdetta ja eriyttävät näitä kahta toimintaa toisistaan kaikissa tutkituissa laitousyksiköissä. Myös yliopistopolitiikan linjaukset tukevat tätä prosessia. Elinikäisen oppimisen politiikka siirtää korkeimman koulutuksen painopistettä pois perustutkintokoulutuksesta. Tutkimus- ja palvelutoimintaa yliopistoissa rahoitetaan lisääntyvässä määrin ulkopuolisella rahoituksella, mutta perustutkintokoulutuksen toimintaresurssit tulevat valtiolta. Tämä tekee perustutkintokoulutuksen yliopistoille tutkimusta, jatkokoulutusta ja täydennyskoulutusta kannattamattommaksi tehtäväksi. Se heikentää myös koulutuksen ja tutkimuksen välistä suhdetta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords koulutus - tutkimus - korkeakoulut korkeakoulupolitiikka - ohjelmat yliopistot - laitokset korkeakoulut - laitokset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			